

КОМПЕТЕНТНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ У ГАЛУЗІ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Криворізький державний педагогічний університет¹

Анотація. У представленій публікації здійснена спроба обґрунтувати особливості підготовки майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій. Розкрито значущі компетенції бакалаврів даного напрямку, детально описано виробничо-технологічна, організаційне управлінська, науково-дослідницька, проектно-конструкторська діяльності майбутніх спеціалістів.

Ключові слова: інженер-педагог у галузі харчових технологій, професійні компетенції, професійна діяльність.

Сьогодні все актуальнішою стає проблема забезпечення підприємств харчових виробництв професійне компетентними інженерними кадрами, здатними до ефективного управління виробничим процесом та сприяння успішного розвитку харчового підприємства. Тому перед вищою професійною освітою стоїть важливе завдання сформувати у майбутніх бакалаврів напрямку 015.37 Професійна освіта «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» особистісні і професійне значущі компетенції, визначальну готовність до роботи на сучасному харчовому підприємстві. Цю проблему необхідно вирішувати на протязі всього процесу сучасної модернізації інтегральних освітніх структур (зміст освіти і процесу навчання) як предметної проєкції очікуваного результату. Аналізуючи підсумки теоретичного дослідження, ми вибрали і сформуваємо особистісно та професійне - значущі компетенції бакалаврів напрямку 015.37 Професійна освіта «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»:

- 1) компетентний підхід;
- 2) діяльний підхід.

Компетентний підхід в даному випадку є комплексом професійне-орієнтованих завдань, пов'язаних з оцінкою якості вищої освіти, що вимагають створити моделі з безліччю вихідних параметрів. Даний підхід розглядається як спосіб досягнення нової якості освіти, в процесі навчання якому студенти отримують знання, вміння і навички; відкриває перспективу у поліпшенні якості підготовки бакалавра на підставі ідеї самоцінності особистості майбутнього інженера-педагога у галузі харчових технологій і особистісно-зорієнтованого підходу, шляхом встановлення зворотного зв'язку вищого навчального закладу, який веде підготовку бакалаврів даного профілю згідно з вимогами ринку праці; конкретизує навчальні цілі, альтернативності підприємства, активізацією і технологізацією навчального процесу.

Діяльний підхід в сфері професійної освіти полягає в тому, що засвоєння змісту навчання і розвиток студента відбувається в процесі його власної активної діяльності, а також в процесах осмислення, сприйняття застосування, запам'ятовування, систематизації та узагальнення інформації, про є в усьому циклі навчальної діяльності. Завдяки основних положень теорії навчально-пізнавальної діяльності будь-якого навчального уміння можна Уявити, як рівень сформованості певного методу, способу або кошти навчальної діяльності.

Модернізація вищої професійної освіти на компетентної основі активно обговорюється і розробляється в наукових колах

Професійна діяльність бакалавра напрямку 015.37 Професійна освіта «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» має свої специфічні особливості.

Проведений нами аналіз дозволяє констатувати, що кваліфікація бакалавра напрямку 015.37 Професійна освіта «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та

харчові технології» його спроможність і особистісна активність залежать від його базових професійних компетенцій складових у своїй сукупності професійну компетентність. Отже, специфіка виробничої діяльності бакалавра майбутнього інженера-педагога у галузі харчових технологій полягає в тому, що різні вимоги і характеристики збагачуються специфічними особливостями професійної діяльності, а саме особливостями харчового виробництва і організації діяльності харчового підприємства.

Структура діяльності інженера-педагога у галузі харчових технологій визначається його місією, пов'язаною із забезпеченням управлінських та організаційних умов, які допомагають ефективно реалізувати виробничий процес. Щоб визначити структуру професійної діяльності бакалаврів напряму 015.37 Професійна освіта «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології», ми пропонуємо виділити наступні основні об'єкти його діяльності, згідно з посадовими інструкціями інженера – педагога у галузі харчових технологій.

Представлена структура діяльності бакалавра напряму 015.37 Професійна освіта «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» включає в себе об'єкти і види діяльності, а також розглядається як основа характеристик майбутнього фахівця.

Отже, структура діяльності проектує на процес професійної підготовки бакалавра напряму 015.37 Професійна освіта «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» і стає зразком і аналогом його діяльності, а також задає зміст і форми відповідної виробничої діяльності студента.

Для вибору об'єктів професійної діяльності бакалаврів були взяті такі дисципліни, як процеси і апарати харчових виробництв; діагностика обладнання технологічне обладнання малих і традиційних підприємств; технологія харчових виробництв; фізико-механічні властивості харчових продуктів; основи проектування підприємств харчової промисловості; метрологія, стандартизація та сертифікація.

Для вибору виду професійної діяльності бакалаврів були взяті діяльності: виробничо-технологічна, організаційне управління, науково-дослідницька, проектно-конструкторська. Згідно видів професійної діяльності бакалавра профілю бакалаврів напряму 015.37 Професійна освіта «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» пропонуємо наступні завдання:

1. При виробничо-технологічній діяльності (здійснюється контроль якості матеріалів, напівфабрикатів і сировини, ефективна організація параметра технологічного процесу; здійснюється виробничий процес, що забезпечує якісну, безперебійну роботу обладнання і технологічного процесу; здійснюється економічне використання матеріалів, напівфабрикатів і сировини, екологічна та експлуатаційна робота обладнання; здійснюється аналіз завдань за рішенням виробничих проблем).

2. При організаційно-управлінській діяльності (здійснюється управління і організаційна робота з колективом; проводиться аналіз ефективності виробництва при довгостроковому і короткостроковому плануванні прийняття оптимальних рішень, які забезпечують якісне протікання процесів; здійснюється технічний контроль і управління за якістю продукції; здійснюється розробка способу і методу для вирішення нестандартних виробничих завдань).

3. При науково-дослідницькій діяльності (аналізуються показники якісної роботи обладнання з використанням процесу інтенсифікації та реалізації методів дослідження; створюється модель, яка прогнозує удосконалення технологічних процесів, її планів, програм і методик).

4. При проектно-конструкторській діяльності (здійснюється створення цілі проекту, яка потребує вирішення завдань виробничої технології; використовується системний підхід і методи моделювання; здійснюється робота над проектуванням нових - технологічної лінії, матеріалу з обладнання відповідно до вимог технологічними, економічними, механічними, екологічними і т.д. ; використовується САПР (система автоматизованого проектування) для розробки / реконструкції сучасного технологічного обладнання та будівлі, цехи).

Таким чином, загальне уявлення про структуру виробничої діяльності бакалавра профілю напряму 015.37 Професійна освіта «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» характеризується її змістом, що дозволив сформулювати компетентну діяльну модель підготовки бакалавра даного профілю, розглянуту сумою

складових, базових професійних компетенцій, сформованих в процесі навчання і представляють собою опис освітнього процесу як досягнення успішної реалізації особистості системі соціальних взаємин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Волкова Н.В. Методологічні підходи дослідження формування професіоналізму майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій.
- 2 Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб.наук.пр.-Випуск 47/редкол.-Київ-Вінниця:ТОВ фірма "Планер",2020.– С.412-422.
- 3 Горбатюк Р.М., Волкова Н.В. Інтеграція професійної освіти і виробництва як чинник модернізації підготовки майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій. Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology : науковий часопис. Том 6. № 1. 2018. С. 89–102. URL: <http://ojs.mdupu.org.ua/index.php/itse/article/view/2447>

Волкова Наталія Валентинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики технологічної освіти, Криворізький державний педагогічний університет, м. Кривий ріг. e-mail: volkovanatali1802@gmail.com

COMPETENT MODEL OF FORMATION OF BASIC PROFESSIONAL COMPETENCES OF TRAINING OF FUTURE ENGINEERS-TEACHERS IN THE FIELD OF FOOD TECHNOLOG

Abstract. *In the presented publication an attempt is made to substantiate the peculiarities of training future engineers-teachers in the field of food technologies. Significant competencies of bachelors in this field are revealed, production-technological, organizational-managerial, research, design and engineering activities of future specialists are described in detail.*

Key words: *engineer-teacher in the field of food technologies, professional competences, professional activity.*

Volkova Nataliia Valentynivna - Candidate of Pedagogic Sciences (Ph. D.), Associate Professor, Associate Professor of the Chair of Pedagogy and Methods of Technologies, Kryvorizhian state pedagogical university, Kryvyi Rih, Ukraine.